2 COPIES
LIBRARY OF CONGRESS
SLAVIC READING ROOM
WASHINGTON D C

І чужому научайтесь, й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація
"Svoboda", 81-83 Grand St
Jersey City, N.J. 07303
Телефони (201) 434-023
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-412
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXI. Ч. 235. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК П'ЯТНИЦЯ, 27-го ГРУДНЯ 1974 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK FRIDAY, DECEMBER 27, 1974 No. 235. VOL. LXXXI.

Відбувся Дванадцятий Загальний Збір Товариства колишніх вояків УПА в Канаді

В Торонті, в „Домі Просвіти" при 140 Батгурст вул., відбувся в суботу, 14 грудня XII Загальний Збір Т-ва колишніх вояків УПА в Канаді, яким закінчено чергову 3-річну каденцію, а разом з тим 23-ій рік існування і праці Товариства. В загальному зборі взяло участь 22 члени і делеґати відділів Товариства, що розпоряджали разом 55 мандатами, та 8 гостей, представників інших організацій.

Загальний збір відкрив о год. 1:30 по полудні голова Т-ва Микола Кулик, вітаючи присутніх. На його заклик, учасники збору вставанням з місць і хвилиною мовчанки вшанували пам'ять голови ОУН Степана Бандери і головного командира УПА Романа Шухевича-Чупринки та померлих членів Т-ва. Дальшими нарадами проводила президія в складі: інж. Степан Ґоляш (Чикаґо) — голова, Степан Боєчко (Едмонтон) — заступник, Микола Кошик — секретар. На почесних членів президії попрошено: д-ра Романа Малащука, президента Світового Українського Визвольного Фронту і голову Головної Управи ЛВУ, д-ра А. Моспанюка, представника Б-ва УССтрільців та Олега Бендюгу, представника СУМ. Д-р Р. Малащук склав загальному зборові привіт від президії СУВФ і від Головної ЛВУ та від голови ОУН п. Ярослава Стецька, переданий телефонічно. Інж. Степан Голяш вітав збір від Головної Управи Т-ва кол. вояків УПА в ЗСА та від відділу Т-ва в Чикаґо. Відчитано письмові привітання.

По виборі комісій та відчитання і прийняття протоколу з XI Загального збору (з листопада 1971 р.), присутні вислухали звітів з минулої 3-річної каденції: секретаря М. Кошика, касира і референта видавничих справ В. Макара, допомогового референта С. Котельця (відчитав І. Козак), зовнішніх зв'язків В. Дідюка та найбільш вичерпний — голови М. Кулика. За Контрольну комісію склав звіт І. Юрко, за Товариський суд В. Новак. Короткі звіти зі своєї праці склали Відділи через своїх делеґатів або листовно. По живій дискусії Загальний збір уділив абсолюторію уступаючим керівним органам. Коротку доповідь про завдання й можливості колишніх вояків УПА і взагалі українських комбатантів у вільному світі у сьогоднішній ситуації — за неприсутнього автора інж. Ю. Крохмалюка-Тиса (який не зміг прибути з Детройту) відчитав В. Макар.

На внесок Номінаційної комісії, очоленої М. Ніновським, Загальний збір одноголосно обрав нові керівні органи Т-ва на чергову 3-річну каденцію (1975-1977) у такому складі: Головна Управа: Микола Кулик — голова, І .Козак — заступник голови і орг. референт, М. Кошик — секретар, В. Макар — референт фінансовий і видавничих справ, В. Дідюк — реф. зовнішніх зв'язків, С. Котелець — реф. суспільної опіки, В. Бамбурак — реф. господарський і прапороносець: члени: Марія Сивак (Торонто), І. Путко (Монтреаль), С. Боєчко (Едмонтон), і Вапляк (Вінніпеґ). Контрольна комісія: М. Ніновський, І. Юрко, І. Ключковський (Ошава). Товариський суд: П. Мицак (Віндзор), В. Новак (Кіченер), Михайло Кулик (Торонто).

Після того Загальний збір прийняв резолюції, відчитані головою Резолюційної комісії В. Макарем.

В „Різному" забрав слово д-р Р. Малащук, вітаючи новообрану Головну Управу та висловлюючи признання Товариству к. вояків УПА за його помітний вклад праці і гідне виконування свого завдання в системі СУВФ. На внесок В. Дідюка Загальний збір вислав з місця телеграму до прем'єра Трудо з проханням висунути вимогу до совєтського уряду про звільнення Валентина Мороза з ув'язнення та видання йому і його родині візи на виїзд до ЗСА. Схвалено теж інші внески й побажання до виконання новою Головною управою Т-ва. — По заключному слові голови збору інж. С. Голяша та новообраного голови М. Кулика, загальний збір закінчено о год. 6:15 вечором відспіванням „Не пора".

У Філядельфії відбувся Добродійний концерт в пошану В. Морозові

Філядельфія, (ід). — У суботу, 21-го грудня ц. р., тут у Манор Джуніор коледжі місцевий Комітет Оборони Валентина Мороза влаштував Добродійний концерт, прибуток з якого призначено для розгорнення і посилення діяльности в обороні В. Мороза та інших політв'язнів в Совєтському Союзі.

На прогаму концерту склались: слово студента Максима Тарнавського — „Замість останнього слова" В. Мороза; виступ хору „Прометей" під диригентурою Михайла Длябоги, акомпаньямент Галі Мазурок; соліо Богдана Чаплинського, акомпаньямент проф. Богдана Перфецького; виступ українського струнного Ансамблю під орудою Роксоляни Гарасимович, скрипкове сольо — Оксана Сімович; читання уривків з драматичного твору „Мина Мазайло" Миколи Куліша у виконанні Євдокії Дичко-Блавацької і Лізи Шашаровської-Чепіль, та виступ хору „Кобзар" під диригентурою проф. Антона Рудницького.

Мати Ольга ЧСВВ віддала безплатно в користування Комітету залю і самі виконавці виступили на цьому ж концерті, не побираючи жадної винагороди.

Під час перерви членкині Комітету роздавали приявним петиції до сенаторів Скота, Швайкера і Джексона, а теж карточки з поздоровленням політв'язням в Україні .В цьому ж часі Андрій Чорнодольський, координатор Комітету Оборони Валентина Мороза в ЗСА та президент ЦЕСУС-у, поінформував приявних, яку досі акцію поробив Комітет.

Філядельфійський Комітет існує три місяці; його засновано в рямках 98-го Від. СУА, його творять 6 жінок у віці 20-30 років. Цей Комітет вислав 5 000 листів до президента Форда і сенаторів Скота, Швейкера, Джексона. Його членкині розпочали тепер акцію висилання телеграм до Владимірської в'язниці. Саме через надіслання цих петицій, сенатор Швайкер вислав до Леоніда Брежнева телеграму в справі В. Мороза.

Щоб посилити ще більше діяльність, цей же Комітет, очолюваний Уляною Мазуркевич, розвісив 8 великих афішів біля українських церков, а поблизу головних доріг прикріпив 1 000 транспарентів, розмальовуючи на них сковані руки з написом: „Допоможіть Морозові". Там і подано телефон, де протягом 24-ох годин денно можна одержати інформації в справі В. Мороза.

На концерті було приявних коло 1 000 осіб.

Президент Форд відбуває наради із своїми економічними дорадниками

Вашингтон. — Білий Дім повідомив, що у четвер, 26 грудня, головні економічні дорадники президента Джеральда Форда мали прибути до Вейл, Колорадо, на наради з Президентом відносно економічних проблем країни. Президент тепер перебуває тут на 19-денних вакаціях. Коментатори думають, що ці кількаденні наради доведуть до важливих рішень щодо поборювання інфляції, рецесії та щодо розв'язки енерґетичної проблеми. Хоча Білий Дім, на вимогу Президента, відмовився накреслити теми цих нарад, а ці економісти також відмовилися коментувати, то все одно Білий Дім повідомив кореспондентів, що наради є підготовою до президентського послання про Стан Унії, як також підготовою до виготовлення річного економічного звіту та бюджету. Думають, що хоча президент Форд кількакратно заявляв, що не плянує підвищувати федеральних податків на бензину, то ця справа буде порушена під час цих нарад. Підвищення цього податку мало б на меті переконати американців частіше вживати засоби масової транспортації, замість приватних авт, що заощадило б багато бензини. Президент Форд вже раніше заявив, що до кінця 1975-го року його Уряд плянує зменшити імпорт нафти до 5.8 більйона бочок денно.ЗСА тепер імпортують коло 6.8 міл. бочок денно. Коментатори думають, що під час нарад у Вейл буде також обговорена можливість загального зменшення у федеральних прибуткових податках, що мало б на меті стимулювати економіку збільшенням постачання грошей. Деякі економісти вважають, що збільшення постачання грошей є найбільш ефективним засобом боротьби проти економічної рецесії.

Умово хворий старався з „бомбами" вдертися до Білого Дому

Вашингтон. Маршал Г. Філс, 25-літній правдоподібно умово хворий мужчина, у середу, 25-го грудня, тобто, на саме Різдво, розвалив своїм автом одну з брам Білого Дому і вимагав зустрічі із пакісанським амбасадором заявляючи, що він обладований „бомбами. Після 4-ох годин, Філдс зодягнений в арабський одяг, піддався поліції, але щойно тоді, коли радіостанція Говардського університету передала його вимогу щодо зустрічі з пакістанським амбасадором. Президент Форд і його родина тоді не були в Білому Домі. Як відомо, Президент тепер перебуває на вакаціях у Вейл Колорадо. Чому Філдс вимагав зустрічі з пакістанським амбасадором — не відомо. Речники Тайної Служби, обов'язком якої є охороняти президента та віцепрезидента ЗСА і їхні родини, заявили, що Філдс вже раніше пересилав кілька погроз проти кількох високих урядовців. Працівники цієї Служби відвезли Філдса до шпиталю на психіятричне обслідування.

Член британійського парляменту шукає азилю в Австралії

Мельбурн, Австралія. — Колишній британійський міністер, член палати громад від керівної в Британії Партії Праці, Джон Стонгавс, має замір просити австралійські власті признати йому азиль в Австралії — заявив його адвокат. Більше місяця тому Стонгавс „зник", – останній раз бачили його у Маямі на Флориді в ЗСА. Тому, що у Британії були вже прецеденти, що високі урядовці „щезали", після чого вони виринали у Совєтському Союзі і виявлялося, що оправданою була підозра, що вони були совєтськими шпигунами, то й тепер „афера Стонгавса" стала сумною сенсацією. Кілька днів тому австралійська поліція арештувала Стонгавса ніби за пофальшований пашпорт, — подробиць його приїзду до Австралії не подано. Його адвокат заперечив, наче б Стонгавсові закидали будь-який злочин та що його єдина провина обмежується, мовляв, до „пашпортової неправильности". Дружина Стонгавса буцімто переїхала до свого чоловіка до Австралії — ціла та історія далі дуже підозріла.

ПАПА ПАВЛО VI ВІДКРИВ УРОЧИСТО СВЯТИЙ РІК 1975

Рим. — Папа Павло VI започаткував Святий Рік 1975 Богослужбою, яку відправив опівночі з 24 на 25 грудня ц. р. Він увійшов до собору святого Петра почерез „Святі двері", які були закриті й запечатані впродовж 25-ти років: Папа ударив у ті двері легко срібним молотком, а ремісники вже заздалегідь зняли були їх із завіс і тепер геть забрали їх. Високі духовники обляли поріг свяченою водою. На церемонії започаткування Святого Року були приявними кардинали, високі духовники з цілого Риму та члени дипломатичного корпусу. Яких 10.000 осіб були приявними у соборі, а коло 30.000 стояли на площі св. Петра. Свою проповідь під час Богослужби Папа присвятив мирові і ввесь 1975-ий Святий Рік стоятиме під знаком молитов за мир у світі. Перший Святий Рік був проголошений 1300 року і згадує про це Данте у своїй „Божественній Комедії" На радіо і телевізії передавано церемонію відкриття Святого Року 9-ма мовами, між ними японською, арабською і англійською. 25 років тому, себто впродовж останнього Святого Року, відвідали Рим два і пів мільйона прочан з цілого світу. Тепер сподіваються, що впродовж 1975-го року прибудуть туди коло 4 мільйони прочан. Керівні органи міста Риму не є захоплені тією перспективою, бо, хоча туристи становлять невідхильну частину прибутків Італії і її столиці, проте Рим переживає хронічну кризу комунікації та приміщень.

Різдво у Вифлеємі проходило під охороною війська й поліції

Єрусалим. — Цьогорічне Різдво у Святій Землі стояло під знаком дуже суворих військово-поліційних розпорядків з уваги на можливість заповіджених арабськими партизанами терористичних атак. Поліція переводила особисту ревізію у прочан, церква Народження, побудована 800 років тому на місці, де колись народився Христос, була оточена кордоном поліції, заборонено цивільний автомобільний рух ва передмістях містечка Вифлеєм, над містечком кружляв гелікоптер, а на дахах домів стояли вояки із скорострілами. Арабський посадник Вифлеєму Еліяс М. Фреї ремствував на ті ізраїльські розпорядження, сказавши, що поліції було в Різдвяну ніч у Вифлеємі більше, як прочан. Традиційну процесію з Єрусалиму до Вифлеєму вів єрусалимський патріярх Джіякомо Белтрітті в асисті численного духовенства. Колядки співало 9 хорів, між ними три з Америки. Між прочанами були й американці, але загалом усіх людей у Вифлеємі не було більше, як 5,000 власне внаслідку тих військово-поліційних обмежень. У цілому Ізраїлі поставлено всі роди війська у стан гострого поготівля, щоб забезпечитись заздалегідь проти можливої атаки на єгипетському та сирійському фронтах.

Канадський громадянин пробував схопити пасажирський літак над Римом

Рим. — Иосиф Гомольов, канадійський громадянин з Гемілтону в Онтаріо, еміґрант Чехо-Словаччини, намагався схопити індійський пасажирський літак, який летів з Бомбаю до Ню Йорку почерез Ливан, Італію й Англію. Він вдерся до капітанської кабіни і погрожував ножем пілотові та твердив, що має при собі бомбу, якою розірве літак, якщо на летовищі в Римі не дадуть йому револьвера і не запевнять свобідний перелет до країни, яку він назве. В одному моменті чотири члени залоги кинулися на того чоловіка й відібрали ніж. У літаку були 151 пасажир і кілька членів залоги. Пасажири не знали, що діється, бо коли літак дві години кружляв над Римом-стюардеси говорили, що літак не може приземлитися, бо на летовищі є страйк робітників.Винуватець виправдував свій вчинок бажанням забезпечитись перед злодіями, які ніби бачили в нього велику суму грошей. При ньому дійсно знайшли 2.000 канадійських долярів, але ті гроші були — пофальшовані.

Все населення СССР буде охоплене новими пашпортами

Москва. — Тут проголошено, що всі громадяни Совєтського Союзу від 16 року життя отримають нові пашпорти, що їх кожний мусить завжди мати при собі. Совєтські власті твердять, що ті нові пашпорти будуть спрощені та що й видача їх буде відбуватися спрощеною процедурою, бо ніби вимагатимуть від людей меншої документації при видачі пашпорту, як це було раніше. Зате тепер пашпорти видадуть також всім колгоспникам, коли раніше колгоспники їх не мали. Хто з посідачів пашпорту виїде „на короткий час" на свята чи за ділом в інше місто — не потребуватиме зголошуватися на поліцію. Який це „короткий час" — не подано. У нових пашпортах має бути менше даних, як у давніх, але все ще буде подано там не тільки ім'я-прізвище, місце народження, місце замешкання, число державної забезпеки і світлина даної оссоби, але й прізвища її найближчих членів родини. Ці пашпорти мають значення тільки на території СССР — на виїзд за кордон вони безвартні. Такої пашпортової системи нема ніде у світі і цей новий розпорядок про примусове „каталогізування" всіх мешканців держави та примус кожного громадянина СССР мати при собі завжди ту поліційну довідку — це ще один вияв в'язнично - поліційної системи Совєтського Союзу.

Совєти обіцюють „краще життя" на 1975 рік

(М. Р.) Совєтський економічний пляновик Балбаков заявив, що громадяни СССР в 1975-му році матимуть змогу їсти більше м'яса і масла, але й мусітимуть тяжче працювати. Жнива 1974-го року не дописали, тому прийдеться тяжче з годівлею тварин, призначених на заріз, совєти мусітимуть купувати корм на міжнародному ринку. Із статистики виходить, що останні жнива дали 195.5 мільйона тонн, а передбачувано 205,6 мільйона тонн. Жнива 1973 року дали були аж 222, 5 мільйона тонн. Згадуючи про кращі вигляди для споживачів на 1975-ий рік, Балбаков зазначив, що їм „ще ніколи не було так добре", як тепер: родина з чотирьох душ купує тепер на 575 рублів більше товарів, ніж купувала тому чотири роки. Згідно із статистикою, совєтський громадянин споживає тепер 110 фунтів м'яса, а американець 229 фунтів м'яса і курятини на рік.

В Пассейку відбувся панель в обороні політичних в'язнів

Пассейк, Н. Дж. (Р. Ш.) — В суботу, 21-го грудня, тут у приміщенні Української Централі відбувся панель в справі оборони й допомоги українським політичним в'язням, а зокрема Валентинові Морозові. Панель підготовив місцевий Вділ Українського Конґресового Комітету, продовжуючи свою цілорічну програму праці в цій ділянці, яка в останніх місяцях позначилася назначними успіхами. В панелі виступали представники Комітету Оборони Валентина Мороза з Вашингтону, — Євген Іванців і Андрій Міхняк, від Комітету оборони совєтських політичних в'язнів, — Роман Купчинський, а співпанелістами були Ліда Крамарчук, Зенон Онуфрик і Мирослав Смородський. Петро Палюх був модератором панелю, а Роман Шраменко дав вступні пояснення та інтродукцію панелістів.

Всі три панелісти, широко інформували про працю та завдання своїх комітетів, аналізуючи поодинокі події, як і подавали свої думки про майбутнє дальшої праці. Запити і дискусія поміж панелістами, ко-панелістами та модератором доповнювали і поширювали вступні інформації і заввагн.

В другій частині відбулися запити й дискусія поміж залею та панелістами. В цій дискусії забирали слово Йосиф Лисогір, гол. предсідник УНСоюзу, Е. Леськів, Оля Гнатейко, С. Ільницький, В. Бакалець, Каміля Смородська, О. Ольшанський, Б. Чайківський, І. Кошман, а також ряд громадян подавали свої запити на письмі, на що діставали відподі.

Під час панелю були в розпродажу чисельні видання на тему сучасної проблематики в Україні двох видавництв „Смолоскип" і „Пролог — Сучасність". Також переведено збірку фондів для обох Комітетів.

ПРОФ. ЯР. РУДНИЦЬКИЙ ДОПОВІДАТИМЕ В НЮ ЙОРКУ

Після повороту з наукового відрядження до Індії проф. Яр. Рудницький матиме доповідь на річній конвенції Американського Назвознавчого Товариства (Амерікан Нейм Сосаєті) в неділю 29-го грудня в кімнаті 529 готелю Гілтон в Ню Йорку, год. 1-ша. Тема доповіді — украпські сліди в топоніміці Тихого океану (на основі авторових дослідів у 1970-71 рр). Вступ на доповідь вільний (АНС).

ЮНІ БАНДУРИСТИ КОЛЯДУЮТЬ НА ТЕЛЕБАЧЕННІ

Написала Христина Блаженко

Ню Йорк. — П'ятого грудня 1974 р. у програмі засвічення ялинки перед будинком Рокефеллер Центер в Ню Йорку взяв участь, як про це вже коротко інформовано у „Свободі" — Український Ансамбль Бандуристів, учнів отця Сергія Кіндзерявого - Пастухова зі школи бандурного мистецтва при хорі „Думка". Цю церемонію висвітлювано вповні на телебаченні на каналі 4 о год. 4:30 до 5:00 по полудні. Та глядачі телебачення бачили лише частинку цієї замітної події.

Не бачили, наприклад, як відшукувалися, витріпувалися, шилися і позичалися строї, щоб „дитина гарно виглядала". От, Нетьо зреззиґновано на одній нозі крутився серед покою, де тета безконечно випробовувала новий жупан. „Не вертися! Загну криво!" — крізь шпильки бурмотіли губи тети. „Синцю, не горбся!" — благала стурбовано бабуся. „Сховай бжух!" — наказувала поіритовано мама. Тато ховався за газету і крадькома поглядав на календар, рахував як далеко до виступу. А маленький Левик заздрісними оченятами оглядав відбитку брата у великому дзеркалі. Зі заду золотиста підшивка відкинутих рукавів, глибокі фалди вишневого плющу, крій „до стану" віддзеркалювали не малолітнього братчика, а творили ілюзію правдивого козака. Ох, як довго ще треба рости Левкові, щоби стати таким козаком бандуристом!

І так справа посувалася лише з маленьким традиційним замішанням. Одержали ми ноти на коляду „По всьому світу", на лекціях пильно вправляли „На йорданській річці", зв'язковий телевізійної програми бажав собі „Щедрика", на пробі грали „Тиха ніч", а на самому виступі відіграли „Бог Предвічний" і „Днесь поюще"! Чи комусь щось не ясне?

Але нарешті надійшов самий день виступу. Потопаємо у хвилях паніки. Прожектори засліпили очі, засипають нас хмарами вказівок, наказів, порад. Зміни в порядку черґуються так часто, що самі вже не певні, що робити маємо. Сполотнілі личка, що під повторними спробами придбати блискучі усмішки, помаленьку знову бліднуть. Ручки мліють під тягарем бандур і крісел, зростає трема.

Ансамбль юних бандуристів під проводом о. Сергія Кіндзерявого-Пастухова під час різдвяного телевізійного виступу в Рокефеллер Сентер. (Світлив Ігор Длябога)

Чи від холоду, чи з нервів, малі герої цокотять зубами, трясуть вишиваними рукавами. Лиш один Юрко не боїться зимна. Він приготовився. Під стрій, поверх своєї білизни, надягнув лещетарські райтузи, на них вуйкові червоні підштанки, сестрин білий светер, ще і шкільні штани, волічкові гуцульські підколінка, і бабунину футряну камізельку. Яке щастя, що козаки носили широкі шаравари! „А я казала, що дитина росте! Дивися, ґудзики жупана не сходяться, треба було новий пошити!" — розгублено скаржилася мама. Та запізно вже жупан направляти, починається програма.

Їх видно на екрані як сидять рівнесенько як доміна, чарують усмішками, легенько колядують бандурами, звеселяють, окрашують оце-

(Закінчення на стор. 3-ій)

НАРОДНИЙ ФОНД УККА

ЦЬОГОРІЧНА МЕТА	$ 100,000
ДОСІ ЗІБРАНО	$ 80,500
ПОТРІБНО ЩЕ	$ 19,500

До четверга, 26-го грудня, Народний Фонд УККА в теперішній його кінцевій збірковій кампанії в цьому році збільшився на дальших 2,500 долярів, дійшовши до загальної суми 80,500 долярів. Тим самим, для досягнення цьогорічної сто-тисячної збіркової мети потрібно ще 19,500 долярів.

Із більших пожертв в останніх днях вплинули від Відділу УККА в Боффало (голова Василь Шарван, референт НФонду Василь Пристайко) — 1,250 долярів. та від Відділу Нюарк-Ірвінґтон (голова мґр Ярослав Рак, референт УНФонду М. Кормило) — 300 долярів. Індивідуально більші пожертви надіслали: Данило і Бетті Зелем з Фляриди — 200 долярів, д-р Степан Войтович з Ілліной — 125 долярів й Іван і Марія Іскало — 100 долярів.

Національний Даток і пожертви до УНФонду посилати на адресу:

Ukrainian Congress Committee of America
302-304 W. 13th St.
New York, N. Y. 10014

Усі пожертви на Фонд УККА звільнені від оподаткування.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці — $6.50. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Майбутність Об'єднаних Націй

У зв'язку із закінченням 29-ої Сесії Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй без звичайних формальностей 18-го грудня, преса заговорила про майбутню долю цієї світової установи, а головно про її ролю в розвитку дещо зміненої політичної ситуації і нового укладу політичних сил в світі. Серед 138 країн, які тепер є членами ОН, головну ролю починають грати новопосталі держави Африки і Азії, так звана „третя сила світу", які настирливо домагаються зміни чартеру ОН, а головно структуральної перебудови Ради Безпеки, в якій вирішальний голос досі мали великодержави, в першу чергу ЗСА і СССР, з правом вета, яке в минулому дуже часто паралізувало цілу працю Генеральної Асамблеї. В політичних кругах Заходу не передбачається основних змін в ОН, поки існує взаємне погодження і співпраця між ЗСА і СССР, однак висунення на порядок обговорення справи Палестини і виступ на Генеральній Асамблеї голови Палестинської Визвольної Організації Ясіра Арафата, для якого, як писав в „Ню Йорк Таймсі" Пауль Гофманн, — президент Асамблеї, альжирський міністер закордонних справ Абделязіз Бутефлік, казав подати почесне крісло, в якому сидів в часі своїх відвідин в ОН Папа Павло УІ і деякі голови держав, це дуже багатомовний факт, якого не слід нікому легковажити.

Тенденція стосування „сили" у голосуванні країнами „третього світу", чи як висловилися представники ЗСА „Заведення в ОН тиранії більшости" з відкиненням реалістичного погляду у розв'язці політичних проблем світу, може цілковито зруйнувати престиж Об'єднаних Націй.

В дуже незручній ситуації опинився Совєтський Союз, який зі страху перед закидами Китаю, піддержував позицію країн „третього світу", хоч це зовсім не покривалось з його власною позицією. Британський представник Айвор Річард заявив на пресовій конференції в середу, 18-го грудня ц.р., що остання сесія Генеральної Асамблеї ОН була для Совєтського Союзу одною з найгірших. Представники СССР фактично не мали нічого до сказання, крімі скидування вини за неполадки в світі на Захід. Однак багато західних досвідчених дипломатів вважають, що зручне використовування Совєтським Союзом „третьої сили" скріплює його позицію в ОН і забезпечує недоторканість совєтської „внутрішньої політики" головно по відношенні до т.зв. держав сателітів і поневолених Москвою народів.

Здобутки і недоліки 93-го Конґресу

Дотеперішній 93-ий Конґрес ЗСА, який перестав діяти в п'ятницю, 20-го грудня, можна вважати історичним не тільки з огляду на те, що під час його каденції через корупцію були змушені зрезиґнувати президент Ричард Ніксон і віцепрезидент Спіро Еґню, але також з огляду на те, що цей Конґрес проголосував ряд законопроєктів, які відіграють важливу ролю в американському політичному і суспільному житті. До таких позитивних можна зарахувати законопроєкт, який зреформував і встановив нові стандарти для приватних пенсійних програм. Цей Конґрес схвалив також реформу способів фінансування президентських передвиборчих кампаній, щоб запобігти таким надужиттям, які виявилися під час кампанії 1972-го року. І хоча пенсійна реформа та реформа способів фінансування передвиборчих кампаній мають свої недоліки, то все ж таки вони є важливими кроками вперед. Конґрес також проголосував федеральну допомогу для засобів масової транспортації, збільшив допомогу для безробітних і ветеранів, підвищив пенсії соціяльного забезпечення та підвищив рівень мінімальних платень, зреформував методи виготовлення державного бюджету, проголосував ряд законопроєктів, які мають на меті охороняти довкілля, та багато інших корисних законопроєктів.

Але однією із найбільших заслуг 93-го Конґресу було те, що, з допомогою вільної преси і судової частини Уряду, він зумів привернути баланс між законодавчою та виконавчою частинами федерального Уряду, баланс, який був встановлений Конституцією ЗСА, але протягом каденцій останніх кількох президентів, особливо президента Ніксона, був дуже нарушений, бо Білий Дім перебирав у свої руки все більше повновластей Конґресу. Наприклад, 93-ій Конґрес обмежив право президента ЗСА посилати американських вояків на закордонні війни без згоди Конґресу. Зайво було б входити в подробиці щодо ролі, яку відіграла законодавча частина Уряду в примушенні президента Ніксона зрезиґнувати за надужиття його високого посту. Вистачає пригадати, що до цієї резиґнації до великої міри довели точні слідства, переведені Сенатською Вотерґейтською комісією та Юридичною комісією Палати Репрезентантів.

Але 93-ій Конґрес мав також свої недоліки. Він не проголосував конечної реформи податкової системи, не схвалив потрібної програми крайового забезпечення здоров'я, не встановив публічного фінансування передвиборчих кампаній сенаторів і конґресменів. Головним недоліком цього 93-го Конґресу, в якому переважали демократичні законодавці, можна вважати те, що він дуже мало зробив для розв'язки економічних і енерґетичних проблем країни, а в більшості обмежував свою діяльність на цьому відтинку до критики республіканського Уряду, закидаючи йому „недіяльність". До недоліків 93-го Конґресу треба також зарахувати те, що схвалив торговельний законопроєкт, який дозволяє Урядові уділити для Совєтського Союзу статус упривілейованої держави в торговельних відносинах і уділити низьковідсоткові кредити, не вимагаючи і не прецизуючи раніших домовлень щодо еміґрації із СССР.

93-ій Конґрес вже перейшов до історії. На початку січня 1975-го року почне діяти новий 94-ий Конґрес ЗСА, який матиме навіть більше демократичних і більше ліберальних членів, ніж попередній. Чи зуміє новий Конґрес виправити недоліки попереднього та додати до попередніх успіхів нові — покаже майбутність.

Панас Феденко

ДУМКИ НА НОВИЙ 1975 РІК

(1)

I. Доля імперії

Мюнхен. — Ще один рік на чужині минає „у лету". 1974 року народи колишньої Британської імперії сломинали століття Вінстона Черчілла, героя Другої світової війни. Ролю В. Черчілла в історії Англії можна порівняти з діями його предка Джона Черчілла (1650-1722). Джон Черчілл, який одержав за свої воєнні заслуги титул князя Марльборо, зумів змобілізувати велику коаліцію европейських держав проти найсильнішої в той час країни — Франції і досягнув політичної рівноваги в Европі: фактично це давало Лондонові перевагу в европейській політиці, бо на вазі історії від того часу перемогу давала англійська „гиря".

Слідом за правилами свого предка, теж Вінстон Черчілл старався забезпечити в Европі рівновагу сил. Коли Німеччина кайзера Вільгельма II почала шукати собі більшого „простору для життя" і простягала руки в арабські країни, багаті на нафту, Черчілл став рішучо проти плянів Берліну.

Після упадку царської Росії в 1917 році та по капітуляції Німеччини перед західніми державами 1918 р. Черчілл, як член парляменту в Лондоні, піддержував традиційну політику англійського уряду за удержання рівноваги в Европі. В політичних колах Лондону вважали, що Франція здобула в Европі перевагу, мавши союз з Польщею, Румунією, Югославією і Чехо - Словаччиною. Тому в Англії була охота зменшити, або й скасувати, контрибуції („репарації"), наложені на Німеччину мировим договором у Версалі 1919 року.

Гітлер прийшов до влади в Німеччині 1933 року. Черчілл відразу побачив небезпеку, яку творила рівновазі в Европі диктатура нацистів. В той час, коли навіть у королівській родині були люди, що вірили „мирним промовам" Гітлера і не хотіли бачити прискореного озброєння Німеччини, Черчілл перестерігав своїх земляків перед імперіялістичними плянами німецького диктатора.

Треба, однак, ствердити, що Черчілл, хоча знав добре ситуацію держав Західньої і Центральної Европи, не зорієнтувався в справах сходу Европи. Він був противником більшевицької диктатури і надіявся, що комуністичний режим знищить російська „біла армія", особливо військо „півдня Росії" генерала Денікіна. Це була марна надія: російський „білий рух" під командою реакційних генералів збудив проти себе великий повстанський рух, який використали „червоні". Російський большевизм зустрівся з гострою відсіччю в неросійських країнах бувшої царської імперії: у Фінляндії, в Естонії, в Латвії й Литві. Серед кавказьких народів та в Україні. Влітку 1919 року вся Україна палала в повстаннях проти російської окупації, і повстанський рух орієнтувався на уряд Української Народної Республіки, що перебував у Кам'янці на Поділлі.

Але Черчілл, що був у той час міністром війни, не визнавав української боротьби за незалежність і посилав зброю і всяке постачання армії Денікіна. Українське військо не могло дістати з закордону навіть ліків проти тифу і гинуло тисячами від пошестей. Навіть, стоячи на порозі руїни „білого руху", російські генерали кинули свої останні сили проти Армії УНР у листопаді 1919 р. Фактично біла російська армія і Черчілл, як її протектор, помогли перемозі й зміцненню комуністичного режиму.

За Другої світової війни Черчілла поставлено на чолі уряду Великобританії і він розвинув свій організаційний, політичний і стратегічний талант. Німеччину розбила коаліція з участю армій Совєтського Союзу. Про цей союз можна сказати словами відомої анекдоти: — „Чуєш, брате, — гукає один із лісу, — я медведя піймав!" — „То веди його сюди", — озвався другий. — „Еге ж, легко тобі казати, коли він не пускає..." Пробував Черчілл 1945 року перед кінцем війни ділити Европу з Сталіним на „сфери впливу", але незабаром переконався, що Москва, загорнувши в свої руки чужі території, вже зі своєї волі не випустить їх. Політична рівновага в Европі, така дорога Черчіллові, стала фікцією. Це ствердив він у своїй промові у Фултоні, в Америці, 1946 року, мовляв, „залізна завіса" перетяла Европу на дві частини. Черчілл кликав вільні народи до організації власної сили, щоб залізна завіса посунулась далі на захід.

Черчілл надіявся, що Англія і після війни буде мати під своєю владою народи Азії й Африки. Він любив слово Брітіш Емпаєр. Але то була мрія без ґрунту. Колонії одна за одною відпадали від Великобританії. Англія, наслідком перемоги в двох світових війнах (1914-1918 та 1939-1945), втратила свою імперію.

Англійський учений Арнолд Тойнбі у своїй праці „Вивчення історії" наводить багато прикладів розвитку і занепаду імперій від найдавніших часів. Він уважає процес упадку імперій за неминучий.

(Продовження буде)

Роман Міхняк

НАШЕ ЗДОРОВ'Я

Є дуже важна проблема, на яку майже не звертаємо уваги, — це наше здоров'я.

Переглядаючи некрологи української преси бачимо, як масово вмирають в нестарих ще роках часто дуже визначні наші люди. Багато рівнож наших людей хворіє на тяжкі хронічні хвороби.

Ми поносимо величезні втрати в нашому національному житті, ослаблюємо свій національний потенціял.

При відповідній акції майже кожна людина, що вмирає, могла б жити 20-30 літ довше.

Великі осяги в медицині і в біології дають повну можливість зберігати здоров'я, здібність до праці і довше жити.

Ми не маємо раціонального й наукового підходу до всіх проблем нашого здоров'я, а рішають про все тільки наші привички й налоги. Організм людини це велика, дуже складна біохемічна лябораторія.

І ми,які мало розуміємося на цих біохемічних процесах, маємо завідувати цею лябораторією!

Як іронічно це все виглядає!

Це є причина, що майже всі хворіємо і передчасно вмираємо.

В „Свободі" в р. 1971 був допис про те: як багато наших визначних людей вмирають і не все даються вони заступити. Але є такий закон природи, що старші відходять.

„Свобода" не подала причини такого невідрадного стану, не звернула уваги на те, що треба зберігати здоров'я, але покликалася на закон природи. Це дещо помилковий погляд і він впроваджує людей в блуд. Кожна людина відповідальна за своє здоров'я і довше життя.

Нікотина і алькоголь деґенерують організм людини так фізично як і ментально і прискорюють старіння.

Лікар Алтон Окснер каже, що куріння це повільне самогубство.

Чи багато наших людей цікавиться тим? Куріння прискорює пульс, збільшує тиснення крови, збільшує працю серця.Підчас куріння виділяється однооксид вуглецю. Є це дуже трійливий газ і він 200 разів легше сполучає з гемоглобіною червоних тілець крови чим кисень. Без кисня мозок не може працювати. Мозок займає 2 процент ваги тіла, а зуживає 25 процент кисню. Повітря, яке має 0,2 процент вуглець - однооксиду, ділає трійливо на мозок і серце.

Хто курить і сидить в накуреній кімнаті, не є здібний до умової праці. Куріння ослаблює працю печінки, причиняється до постання астми, рака легенів і міхура.

На різних наших сходинах так накурено, що повітря сиве в кімнатах.

Уживання алькоголю від найдавніших літ ослабило нашу волю. Алькоголь впровадив розлад в цілій нашій психіці. Партійна заїлість, брак толеранції, брак єдности, еґоїзм, рабство, це все має корінь в уживанні алькоголю. Алькоголь ослаблює мозок, а тим самим тверезий розсудок.

Алькоголь ділає шкідливо на потомство. Всі наші імпрези є пересичені алькоголем і нікотиною.

Фізично й біологічно ми є в великім занепаді.

Велика смертність, алькоголізм і малий приріст населення в Україні є дуже загрозливі.

Модерна людина фізично мало активна, побирає більше поживи, багато алькоголю і нікотини. В зв'язку з цим розвинулися різні модерні недуги, як серцеві недомагання, тиснення крови, артретизм, рак, цукриця, нервові недомагання й інші.

Лікар Клементі Г. Мартін заявляє, що можна жити до сто літ маючи здоров'я, силу й здібність до праці. Основою всього є фізична активність. Серце людини в 25 - роках помпує 6,5л. крови на хвилину, а в старших роках 30 процентів менше. В 25-роках побирає кров 4л. кисню на хвилину а в старших роках на 50 процентів менше. Рівнож праця нирок зменшується до половини.

Це є причиною, що вага тіла і затовщення збільшуються з віком, бо переміна речовин (метаболізм) зменшується з браку більшої кількости кисню.

Для того старші люди повинні силою допроваджувати більшу кількість кисню до крови через фізичну активність, як вправи, проходи, плавання, праця в городі, холодні купелі, глибокі віддихи, спорт і т.п.

Звичайно старші люди мало рухаються і це є причиною тяжких хворіб і наглої смерти. Чим хто старший, тим більше потребує фізичної активности.

В старших роках треба редукувати кальорії на 30 відсотків при нормальній вазі тіла.

Важливою проблемою доброго здоров'я є раціональне харчування. Це є велика модерна наука й нам усім треба її вчитися. Щолиш тоді всі хвороби будуть поступово маліти.

Кожна хвороба — це реакція на наше невідповідне життя. Треба тоді проаналізувати свій спосіб життя, бути в контакті зі своїм лікарем і старатися цьому зарадити.

Для реалізації поліпшення нашого здоров'я повинна наша громада у вільному світі видавати журнал, який порушував би всі проблеми нашого здоров'я.

Здоров'я це не тільки наш фізичний стан, але наші емоції, відчування, вразливість, настрій, вдоволення, родинні й економічні відносини, середовище, праця, наш філософічний світогляд і наша здібність бути щасливим.

Так важливу справу, як наше здоров'я, треба піддати під загальну публічну дискусію. Ми всі повинні забирати голос в цій справі, бо ми всі відповідальні за за наше здоров'я.

До такого журналу могли б дописувати всі зацікавлені проблемами здоров'я. Лікарський світ мав би провідну ролю. На різні запити мусіли б бути відповідні відповіді.

Наше оздоровлення буде мати рівнож вплив на Україну й викличе корисну реакцію.

РІЗДВЯНЕ ПРИВІТАННЯ ЗУАДКОМІТЕТУ

Цього року проминуло саме тридцять років від того часу, коли українська громада в Америці зорганізувала у Філядельфії свою першу загальну допомогову установу — Злучений Український Допомоговий Комітет. У той час українською землею проходили воєнні дії, несучи знищення і смерть. Українці в Америці розуміли і передчували, що воєнне знищення в Україні буде велике і потрібно буде прийти з допомогою братам в Україні. Передбачування справдились. Вже від перших початків діяльність ЗУАДКомітету стала спасенною для тисяч, десятків тисяч і сотень тисяч українців. Виявилось, що в Західній Европі опинилася велика кількість виселених війною українців, яким треба було прийти з негайною допомогою.

За тридцять років своєї діяльности ЗУАДК зібрав на допомогові цілі й передав допомогу на кілька мільйонів долярів, перебрав заступництво за всіми виселенцями й еміґрантами, а найважливіше — перевів найбільшу в історії українського переселення переселенчу акцію, у висліді якої понад сто тисяч українських втікачів - виселенців знайшли поселення і гарні умовини життя в Америці і в інших країнах поселення. Маючи урядове визнання і зв'язки з міжнародними допомоговими організаціями, ЗУАДК продовжує свою плянову акцію допомоги і заступництва перед урядами для всіх українців, які такої допомоги і заступництва потребують.

Згідно із своїм Статутом, ЗУАДК підтримує схвалені Об'єднаними Націями закони про Оборону Прав Людини і в цьому напрямі співдіє з відповідними міжнародними організаціями, з Високим Комісарем для Справ Втікачів і з відповідними установами окремих державних урядів. Саме в цьому році, у тридцятиріччя діяльности ЗУАДКомітету, виринула справа, що була головним ділом дотеперішньої праці ЗУАДКомітету — справа переселення. Завдяки домовленням уряду ЗСА і СССР є деякі можливості на еміґрацію, і в цій можливій новій еміґраційній акції роля ЗУАДКомітету буде знову вийняткова. ЗУАДК вже зробив перші заходи в цьому напрямі: в жовтні вислано урядово затверджений, з готовлений ЗУАДКомітетом афідавіт на переселення Валентина Мороза і його сім'ї до ЗСА, та і переслано до американської амбасади в Москві тисячу долярів на перші видатки, зв'язані з цією справою. У своїй акції ЗУАДК, як і раніше від перших днів своєї діяльности, керується гуманітарними мотивами, маючи в цьому підтримку і співпрацю з боку американського уряду, міжнародних допомогових організацій і окремих держав.

Оборона прав людини — української людини, де б вона не проживала, стоїть в осередку діяльности ЗУАДКомітету, і цю оборону ЗУДАК несе чи то у формі матеріяльної допомоги, чи у формі переселення, чи у формі заступництва перед урядами. В цій своїй діяльності ЗУАДК постійно користувався співпрацею і допомогою українців в Америці. То ж і в цей час Різдва Христового, у своє тридцятиріччя, ЗУАДК звертається до всіх українців доброї волі з пригадкою, що за усталеною традицією вся Коляда призначається на харитативні цілі, що в цьому році повинні підтримати актуальні заходи Злученого Українського Американського Допомогового Комітету в обороні прав української людини, включно з правом на еміґрацію до ЗСА.

Вітаючи всіх українців із великим святом Різдва Христового і бажаючи всім всього найкращого у Новому Році, просимо про дальшу співдію у послідовній і зорганізованій гуманітарній акції.

ЕКЗЕКУТИВА ЗЛУЧЕНОГО УКРАЇНСЬКОГО АМЕРИКАНСЬКОГО ДОПОМОГОВОГО КОМІТЕТУ

Філядельфія

Арабські країни поповняють свої військові арсенали новою зброєю

Вашингтон. — Не зважаючи на мирні заходи Організації Об'єднаних Націй, ЗСА і других країн, які намагаються довести до загального миру на Близькому Сході, арабські країни, сусіди Ізраїля, інтенсивно готуються до нової війни, поповняючи свої військові арсенали новою удосконаленою і модерною зброєю. Американська військова розвідка подає, що Франція, згідно з договором, повинна доставити Єгиптові вже таки в січні 1975 р. додаткових 36 літаків типу „Міраж", крім уже доставлених Савдійській Арабії кільканадесяти таких машин, за які король Файзал заплатив Французьким експортерам „чистою" готівкою. Літаки для Єгипту, згідно з цим же повідомленням, замовили Кувейт і Абу Дабі, заплативши за них власною готівкою, за яку вони сподіються одержати від Єгипту іншу зброю чи товари на заплачену суму. Деякі антимосковсько наставлені країни арабського світу хотівли б омнути встрявання Сов. Союзу у їхні внутрішні справи і тому вони воліють посередничати у закупі зброї для Єгипту, щоб тільки останній не звертався за військовою допомогою до Москви. Як відомо, СССР припинив масову доставу зброї Єгиптові в квітні цього року у зв'язку з деякими непорозуміннями між Каїром і Москвою, викликаними поновним нав'язанням дипломатичних зв'язків з Америкою. Тепер ходять поголоски, що Совєтський Союз, перед приїздом до Єгипту генерального секретаря КПСС Л. Брежнєва, запропонував знову свої „услуги" і готовий доставити Єгиптові довільну кількість модерних джетових літаків типу МІГ 23 й іншої зброї. Покищо Єгипет не рішений, чи купувати зброю в СССР і скільки, а єгипетські політики дають на запити журналістів в цій справі вимиаючі відповіді, мовляв, міністерство оборони не зробило ще остаточних підрахунків втрат в останній війні Єгипту з Ізраїлем.

Микола Галів

ДРУГА КНИЖКА „АРХІПЕЛАГ ГУЛаг"

3

Ніхто за ним не пішов, навпаки, вони сіли й очікували покірно на нового вартового. Цей офіцер мав із собою 32 кулі. Ще забив кількох і тридцять другою застрелив себе.

Було багато різних втеч. Коли зловили втікачів, то їх суворо карали. Часом їх розстрілювали, і тоді мертвих клали біля варти, щоб довгий час лежали для постраху інших. Були випадки, що таборове начальство само улаштовувало провокативні втечі, щоб опісля тих людей постріляти, а інші і не пробували втікати. Якщо бували випадки, що в'язні втікали і їх не зловили, то більшість з них у дорозі гинули.

Цікавий випадок трапився з Чоботарьовим. Він мав родину. Коли його арештували, дружина зійшла з ума, дітей дали до будинків безпритульних, і вони там жили під іншими прізвищами. Чоботарьов працював у одному штрафному таборі. Там його кинули до „ізолятора" і разом з ним посадили вільного Чупіна Автонома Васильовича. Цей був п'яний, чи що, і Чоботарьов зумів у нього забрати документи, видані сільською владою. Вже 8 травня 1936 року Чоботарьов вийшов з Омминтинського лагерного пункту у цивільному одязі, не маючи на собі нічого з таборового шмаття, з двома півлітровими пляшками в кишенях так, як носять п'яниці, з тією різницею, що це не була горілка, але звичайна вода. По дорозі двічі попадався казахам, але, знаючи казахську мову, „грав на їх релігійних почуваннях і вони його пускали".

Він ішов ночами. Мав із собою хліб і цукор. П'ять днів ішов без води. Дійшов він до залізничної станції і поїхав. Почались роки свободи. Гарно влаштувався і добре жив. На одному місці довго не задержувався. Спочатку він не пробував розшукувати свою сім'ю. Пізніше подумав і написав до двоюрідної сестри: де Лєна з дітьми? Додумайся хто до тебе пише. Підписався, якийсь там Чупин. Сестра відписала: діти розгублені, а дружина в Новосибірську. Чоботарьов попросив її поїхати в Новосибірськ. Тепер вже писала Чоботарьову його дружина: була в психіятричній лікарні, щойно втратила свій пашпорт, не має грошей. Чоботарьов надає телеграму: зустрічай мене на двірці, число поїзда таке то.

Все було вже приготоване для Чоботарьова, але він передумав і висів дві станції скоріше перед Новосибірськом. Речі свої дав для переховання і автом поїхав до дружини. В хаті він не застав дружини, тільки на ліжку лежав накритий плащем чекіст і сильно хропів. Чоботарьов скоро вибіг з хати.Зустрів знайомого, який йому розказав, що чекісти ходили його зустрічати до потягу, щоби з - місця заарештувати, але Чоботарьова не було, і чекіст ліг відпочити.

Чоботарьов з дружиною поїхали кілька станцій і сіли на поїзд, що йшов до Узбекістану. В Ленінабаді знову зареєструвались. Тепер вона вийшла заміж за Чупіна. Вони старалися розшукати дітей, але безуспішно. В 1941 Чупін був мобілізований і в армії був радистом.Необережно при вояках він назвав по китайськи цигарки й сірники.

В кожній іншій країні така річ не викликала б жадного підозріння. В большевицькій дійсності — інакше. Почали Чупіна допитувати, звідкіля він знає тільки ці два китайські слова. Нічого не, вивідали, але для святого спокою „засудили по 58 -10 статті. РОСТРІЛ! Чоботарьову і так уже осточортіло життя на батківщині. Але державі були потрібні працюючі руки і його послали на заслання, замість розстріляти. І тут стався припадок. Він зустрів в'язня, якому представився, як Чупін. Співрозмовник все його випитав, а на закінчення сказав: все брешеш! Я з Автономом Чупіном разом на одному поїзді працював протягом п'яти років. Його знаю, як себе. Це мабуть ти в травні 1936 році вкрав його документ. Але співрозмовник додав: не бійся, я нікому про це не скажу.

Чоботарьов відбув свій другий засуд, як Чупін. Тому, що він працював в засекречених місцях, і був потрібний — розділення ураново-радіових руд — його відразу по відбутті кари не звільнили. Більшу групу в'язнів і його між ними завезли на Колиму. Щойно коли Сталін дав дуба, він виїхав з Колими на Кавказ — гріти кості.

В 1959 році його син Віктор, київський слюсар, вирішив скинути з себе ненависне чуже прізвище і оголосити себе Чоботарьовим — сином ворога народу Чоботарьова. Сам „Чупін" також думав якось повернутися до свого власного прізвища — Чоботарьов. (Він тричі був регабілітований і за втечу вже не відповідав). Зробивши все, щоб йому було привернуто правдиве прізвище, „Чупін" знову став Чоботарьовим і в старості зажив спокійно з дружиною і сином Віктором, а старший син Генадій пропав.

ДЕЛЕГАТИ 28 КОНВЕНЦІЇ УНСОЮЗУ! ЧИ ВИ ВЖЕ ВИКОНАЛИ СВІЙ ОБОВ'ЯЗОК Й ПРИДБАЛИ „ДЕЛЕГАТСЬКУ ДЕСЯТКУ" НОВИХ ЧЛЕНІВ? ВЧИНІТЬ ЦЕ НЕГАЙНО, ЩЕ ПЕРЕД ЗАКІНЧЕННЯМ ЦЬОГО РОКУ!

„Що і де студіювати"

Недавно „Свобода" надрукувала комунікат Наукового Фонду УААУП в якому згадувалось про мій памфлет, що і де студіювати (на англійській мові). Шкода, що відносно мало людей тим памфлетом поцікавилось. Тим часом памфлет цей міг би багатьом студентам і родичам допомогти в тому, щоб більш раціонально вибрати професію і коледж.

Проблема та серйозна тому, що надто багато студентів (та їх родичів) вибирають школи, що їм не відповідають (або за тяжкі, або за легкі). Багато з них теж вибирають ділянку, у яких дуже тяжко знайти працю. Памфлет якраз і займається тими справами. В ньому є теж інформації що їх тяжко знайти навіть у гімназійних дорадників. Адреса Наукового Фонду є: Research Endowment of UAAUP, P. O. Box 491, Kent, Ohio 44240

ЮНІ БАНДУРИСТИ КОЛЯДУЮТЬ...

(Продовження з 1-ої стор.)

ну. Але не було видно як півмінути перед тим, на сигнал, мусіли наші юні бандуристи не лише тихенько вибігти, але зі собою ще і бандури двигати в одній руці, в другій крісла винести, уставити, і бути готовими перед приявною десятитисячною публікою не лиш гарно виглядати, але і без похибки грати в секунду, коли телевізійна камера зупинить своє око на них.

Провадить групою отець Сергій Кіндзерявий - Пастухів. Аристократична постать отця притягає увагу глядачів. Струнка постава, розвіяне волосся, спокійне панування над ситуацією захоплює, побуджує подив і довір'я. Ця людина заслужила на подив. Незчисленні дні і ночі протурбувався отець своїми бандуристами. Всотеро більше напрацювався, ніж найпильніший з його учнів. І так до останньої секунди програми вповні зосередив усю свою увагу, щоби довести свою групу до якнайкращих успіхів.

До цього змагали і помічники отця вірні під проводом пана Чорного, перехрещеного американцями на „містера Чор". Справді, з'являвся він всюди, як з-під землі нечиста сила, і побідно обстоював інтереси своєї школи. Як він уганявся, аж шпортався! Скільки набрався клопотів, наслухався лайок на свою власну голову, він лише сам знає! Але за те його малятам не бракувало опіки. Здобув він за те собі вдячність своїх та повагу від чужих.

Велику частину успіху завдячуємо теж господарям програми, американцям. Вони дуже гостинно і прихильно приймали нашу групу. Професійно оплянували кожний крок і поставу кожного грача для якнайліпшого ефекту. З трьох рядів розтягнули дітей в одну лаву, щоби всіх було видно. З двох мінутового показу — залишили бандуристів на цілу програму, як тло до всіх інших точок. Охороняли вартовими, один, щоб пильнував речі в перебиральнях, другий, щоб двері примикав, аби протяг дітей не прохолодив. Огрівали гарячим какаом і солодощами. Забезпечили родичів і теплими напоями і заздалегідь зарезервованими місцями. А вкінці, ще й нагородили всіх виконавців програми з родинами щедрою вечерею і вступом на повну різдвяну програму в Радіо Ситі.

Свят-Вечір у „Манор Джуніор Коледжі" Сестер Василіянок

Дженкінтавн, Па. — Вища дівоча школа Сестер Василіянок — „Манор Джуніор Коледж" — під проводом Впр. Матері Ольги ЧСВВ улаштувала в четвер, 12 грудня, традиційний різдвяний Свят - Вечір.

Біля 200 осіб, батьків студенток школи й приятелів засіло до святочно накритих столів у просторій їдальні Коледжу. Початкову молитву провів капелян Сестер і одночасно викладач української мови в Коледжі о. д-р Мирослав Любачівський. Молода студентка Патрикія Пилипчак (господиня того вечора) привітала приявних і подала в приступній формі декілька пояснень відносно українських свят - вечірніх звичаїв і обрядів.

Згодом запанував святочний настрій свят-вечірньої вечері, коли Впр. Мати Ольга, ЧСВВ, президент школи, привітала приявних традиційним, різдвяним привітом „Христос Раждається", а дівочий хор під батутою диригента Михайла Длябоги, при фортепіяновому супроводі Галі Мазурок, відспівав українську колядку „Бог Предвічний." Після цього мати Ольга й сестри Юлія, Марія-Кляра, Дія, Павля й Анна ділилися просфорою з приявними, підходячи до кожного стола й кожному приявному гостеві особисто бажаючи веселих свят Різдва Христового.

З черги дівочий хор Коледжу, в якому співають теперішні й колишні студентки українського і інших національних походжень, а крім того декілька українських студенток філядельфійських університетів, під проводом викладача музики в нашому Коледжі п. М. Длябоги, відомого диригента чоловічого хору „Прометей" у Філядельфії, при супроводі акомпаньяторки п. Г. Мазурок, відспівав вибрані частини з „Месії" Генделя, ряд українських колядок у українській і англійській мовах. Приявні нагороджували виступи хору рясними оплесками.

Після короткого пояснення традицій Різдвяного Свят-Вечора на Україні, що його знову переказала п. П. Пилипчак, яка як господиня проводила програмою, приявні споживати традиційні свят-вечірні страви (пісний борщ, риба, вареники, голубці, тощо) й запивали їх узваром, вином і кавою, закусуючи при тому солодким, що його приготовили П. Пилипчак і її заступниця Ольга Озоровська. Свят-вечірні страви приготовили Сестри Василіянки при помічній співпраці п-і Анни Кічули й Ольги Удварі. Після вечері приявні вже самі співали різдвяні колядки в українській і англійській мовах.

Незвичайно радісна подія лучилась на тому вечорі, а саме панство Иосиф і Розалія Ваврів зложили на потреби Коледжу дар у сумі $3,000.00.

Відділ ОДВУ в Гемпстеді, Н. Й. вшанував Усусусів в їхнє 60-ліття

Дня 20-го жовтня ц. р. старанням 38-го Відділу ОДВУ ім О. Басараб в Гемпстеді та під протекторатом місцевого відділу УККА, відбувся святковий Вечір, присвячений 60-літнім роковинам постання і вимаршу славних Усусусів у „кривавий тан — визволяти братів-українців..."

Центральними особами тієї імпрези були два к. Усусуси: мешканець нашої громади артист-маляр Іван Кучмак і член нашого відділу ОДВУ і другий недалекий наш сусід з Ню Йорку й колишній мешканець української громади — редактор Михайло Островерха.

Їх представив публіці, при відкритті Вечора, голова Відділу А. Копистянський, а представник відділу УККА — його секретар М. Курчак привітав їх імені громади та вдекорував їх синьо-жовтими лентами, в асисті двох к. вояків українських збройних формацій: від УГА — Мих. Федька і від УПА — М. Миця.

Всі приявні повстанням з місця та рясними оплесками привітали в особах цих наших двох гостей — Усусів їхню легендарну формацію та живучих ще її членів, на чинах яких виховувалися цілі покоління української молоді. Програма цього святкового Вечора була оригінальна: коротке слово, повне цікавих особистих спогадів, виголосив ред. М. Островерха, що в коротких начерках мовних образів, представив добу й обставини постання і дій Легіону.

Ганя Пищимуха своєю мистецькою рецитацією вірша М. Лебединського „Ви рушили в похід" повели думку приявних у віддалені вже, а так близькі їхнім серцям часи.

Після цього відбулось висвітлення прозірок мистецьких образів маестра І. Кучмака, що показали приявним на екрані довгий і твердий шлях Усусусів, світлі й трагічні моменти періоду наших Визвольних Змагань. Кожну появу нового образа супроводило коротке пояснення даного твору, яке написав сам маестро, а виконував М. Курчак під керуванням сина, маестра Ігоря Кучмака. приявні з великим зацікавленням слідкували за появою щораз нових образів до тем стрілецьких пісень, переживань та спогадів. І відроджувались у приявних переживання тих часів, ставала перед очима краса українських земель та життя-буття українського народу. Переносились думками в рідні сторони й переживали ще раз у спогадах те, що минуло.

Вечір закінчено піснею „Не пора"...

М. Курчак

Остап Тарнавський:

БРАТ-БРАТОВІ
КНИГА ПРО ЗУАДК
Ціна: $7.00
Замовляти:
SVOBODA
81-83 Grand Street
Jersey City, N.J. 07303

Вийшла книжка „Українська преса з перспективи її 150-тиріччя"

Джерзі Сити. — Спілка Українських Журналістів Америки видала книжку Юрія Тернопільського п. з. „Українська преса з перспективи її 150 - тиріччя". Книжка, яка вийшла у видавництві економіста - кооператора Маріяна Коця, голови Контрольної Комісії СУЖА, має 176 сторінок друку, подає статистично - історичний огляд української преси за період 1816-1966 років, з описом 10-ох виставок української преси, які відбулися в різних містах України і поза нею, та з 15 статистичними табелями, статтею про „Піонерські періодичні видання української преси" та 23-ма сильветами найвидатніших українських журналістів, публіцистів і видавців. Всі сильвети стосуються виключно померлих осіб, за винятком Івана Тиктора, поруч якого наведено ще сильвети двох інших не - журналістів, а видавців, Євгена Лукасевича і Євгена Чикаленка. Ціна 5.00 дол., замовляти: Mr. M. Kots 4 Norman Rd. Upper Montclair, N. J., 07043.

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого і Незабутнього
БАТЬКА й ДІДУСЯ

св. п.

ОМЕЛЯНА П. ЯВОРСЬКОГО

буде відправлена

ПАНАХИДА

в неділю, 29 грудня 1974 року
після Св. Літургії (11:30 ранку)

в Українській Православній Церкві
Св. Тройці в Ірвінґтоні, Н. Дж.
836 Lyons Avenue

Друзів і Знайомих просимо в цей день помолитися з нами за спокій Душі Покійного.

Син — ВОЛОДИМИР з дружиною ВІРОЮ
Внучка — НАДЯ

Замість квітів на могилу
бл. п. **СЕМЕНА ЗАКРЕВСЬКОГО**
на нову церкву св. Юра в Ню Йорку зложили:
по 10.00 дол. — Роман і Ольга Гасцькі, Роман і Марта Данилюк, Василь і Наталка Дума, інж. Евген і Евгенія Іваньків, Едвард і Дарія Камінські, Микола і Олександра Крумшин, Ярослав і Ірина Куровицькі, Юрій і Христина Кушнір, Володимир і Нуся Мартинковські, Павло і Люба Михайлевич, Ігор і Зіна Раковські, Володимир і Лідія Роговські, Тарас і Марія Соробей, Юрій і Надя Штогрин, Роман і Марта Яцушко;
по 5.00 дол. — Роман Кобрин, Богдан і Ольга Фостяк.

На нову церкву св. Юра в пам'ять
бл. п. мґра **ВАСИЛЯ ЖОВНІРА**
100.00 дол. — Михайло і Анна Жовнір;
25.00 дол. — проф. Василь Калинович;
20.00 дол. — Михайло Ступка;
по 10.00 дол. — Юрій і Леся Голюка, інж. О. і О. Доби, мґр Олександер Пашко, Р. Стефанич, Р. Пастерняк;
по 5.00 дол. — д-р Евген Перейма, мґр. Лев Халупа.

Замість квітів на могилу
бл. п. **АННИ СТАЛЕНОЇ**
на нову церкву св. Юра зложили:
100.00 дол. — дочка Покійної — Марія Душник;
по 25.00 дол. — Григорій і Анна Гіна, Агнета Ярема;
по 15.00 дол. — Павло Шрро, Іванна Бенцаль;
по 10.00 дол. — інж. Юрій і Ольга Ястремські, Михайло Сидор, д-р Василь Вереш;
по 5.00 дол. — проф. Роман Чубатий, Стефанія Коч, Мирон Леськів, Ярослава Пенкальська, д-р Роман Голіят, мґр Онуфрій Германюк.
Усім Жертводавцям щира подяка!
о. ВОЛОДИМИР ГАВЛІЧ, ЧСВВ
Ігумен — Парох

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА МОГИЛУ
Дорогого Директора Української Гімназії в Байройті

Проф. д-ра Костя Кисілевського

Професори і Учні цієї школи зложили
720.00 долярів на такі наукові цілі:

1. Український Вільний Університет в Мюнхені;
2. Український Католицький Університет Св. Климентія в Римі;
3. Наукове Товариство ім. Шевченка:

по 10.00 дол. — проф. Анастазія Огродник Жилава, проф. Марія Процик, проф. Микола Останик, проф. Володимир Гнідий, проф. Іванна Мірчук Ратич;
по 25.00 дол. — Стефан Шпак;
по 20.00 дол. — Орися Взова-Ткачук, Звенислава Іваків-Романів, Ольга Леськів-Городецька, Богдан Котис, Любомир Липецький;
по 15.00 дол. — Ігор Богомолець;
по 10.00 дол. — Олександер Леськів, Юліян Охримович, Володимир Дигдало, Віра Бабій-Мотика, Стефа Зайферт-Степанюк;

Роман Лазор;

Марія Михайлів-Антонів, Ярополк Войтович, Соня Бабій-Данилюк, Христина Цилевич-Кушнір, Наталія Петруняк-Мартюк, Володимир Недільський, Ростислав Ратич, Евген Товшаш, Дарія Кочерган-Федак, Теофіль Швайкун;

Дарія Феданків-Древницька, Володимир Захарій, Катерина Ревкас-Гись, Ярослав Лемтей, Ольга Павлюк, Мирослава Захарієвич - Салдан, Стефан Яріш;

Надія Волянюк-Дейчаківська, Ліда Марків-Глот, Ольга Петровська-Зазуля, Ігор Заяць, Лариса Палідвор-Зелик, Олександра Варчак-Крумшин, Евген Кулик, Іванна Кочерган-Лупишин, Наталія Малинівська-Олексин, Ольга Бродин-Подусовська, Адріян і Ліда Стецик;

Славомира Івахів-Білас, Ірина Бехметюк-Вербицька, Зенон Войтович, Орест Ганас, Ніна Жежелівська-Голіят, Ольга Сильвеструк-Захарій, Орест Лазор, Надія Процик-Німилович, Віра Карась-Павлюк, Надія Ківерчук-Шаран.

Роксоляна Огродник-Гарасимович, Ліда Отрикеченко-Захарків, Борис Захарчук, Дарія Боднар Федорів, Іванна Гайдукевич-Федик;

Дарія Останик-Комановська, Дарія Добровольська-Ратич, Люба Добровольська-Інграм, Надія Добровольська-Шутка.

✝

Ділимося невимовною болючою вісткою з Рідними, Друзями і Знайомими Самбірянами, що 21-го жовтня 1974 р. відійшов від нас у Вічність на 66-му році життя, наш Найдорожчий БРАТ

бл. п.
ОЛЕКСАНДЕР МАЛАНІЙ
професор гри на скрипці та диригент хорів в Україні і на чужині, працював в УДК.

ПОХОРОН відбувся 24-го жовтня 1974 р. в Мірокофен, Західна Німеччина.

Про молитви за душу Покійного просять:

брат — БОГДАН з родиною в Америці
сестра — МАРИНКА ГУРКА з родиною в Польщі
сестра — СТЕФА КОБЛЯНСЬКА з родиною в Україні
шваґер — ОСИП КОБЛЯНСЬКИЙ, Америка
стрічний брат — ГРИЦЬ ПИЛИПІВ з родиною — Америка
Ближча і дальша Родина в Рідному Краю
ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

У Різдвяному часі, на вічну згадку
бл. п. о. крилошанина Юрія Менцінського
взірцевого Священика, великого опікуна української молоді — Пласт і Дорогого Батька нашої Братової і Тети Лесі,
складаємо 30.00 долярів
на будову церкви св. Юра в Ню Йорку.

Ольга ЦЕЛЕВИЧ
Слава СТАВНИЧА
Христя КУШНІР

ПОДЯКА

З Волі Всевишнього відійшов у Вічність
дня 20-го вересня 1974 року
наш Найдорожчий і Незабутній
МУЖ, БАТЬКО, ДІДУСЬ, БРАТ

сл. п. проф. д-р
КОСТЬ КИСІЛЕВСЬКИЙ

Цією дорогою висловлюємо нашу найщирішу подяку всім Тим, які своїми молитвами й участю в похоронних відправах віддали останню прислугу Покійному, а нам у нашому горю, висловили співчуття та слова розради і потіхи.

Передусім складаємо щиру подяку Високопреподобним Отцям: о. парох. Павлові Малюдзі, ЧНІ, о. Михайлові Перетяткові, ЧНІ, о. Романові Кисілевському з Вінніпеґу, о. Романові Ганкевичеві з Едмонтону за Панахиди та похоронні відправи, як також хорові при церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку під диригентурою проф. Михайла Добоша за чудовий спів.

Наша сердечна подяка за пожертви на Служби Божі за спокій душі Покійного. Щиро дякуємо членам Родини, Приятелям, тов. Рідна Школа за вінки та Всім, що не жаліли труду й прибули з далеких місцевостей, як Едмонтон, Вінніпеґ, Чикаго, Детройт, Ст. Кетрінс, Філядельфія.

Наша щиросердечна подяка за зворушливі прощальні слова, а саме: голові НТШ д-рові Осипові Андрушкові, від Комбатантів д-рові Іллі Карапінці, від Шкільної Ради дир. Михайлові Лисогорові, від Школи Українознавства, тов. Рідної Школи та всіх організацій Нюарку д-рові Миколі Чировському під час Панахид, а як співробітникові НТШ проф. Миколі Чубатому та від Філологічної Секції НТШ проф. Василеві Левові над гробом та проф. Романові Чубатому від станиславівської гімназії, проф. Миколі Остап'якові від байройтської гімназії, проф. Дарії Каранович від УМІ, інж. Любомирові Калиничеві від АДУК, інж. Петрові Пясецькому від родини Ганкевичів, д-рові Теодозієві Онуферкові від алюмнів УВУ, д-рові Ярославові Мицюкові від учнів Станиславівської гімназії, п. Анні Дмитерко-Ратич від приятелів Рогатинців та за зворушливі родинні спомини похресникові Покійного о. Романові Кисілевському та внукові Андрієві Ткачеві під час поминок.

Всім, що зложили, прислали нам вислови співчуття, телеграми з цілого світу, потішали, чи в інший спосіб улегшували наше горе, щире спасибі. Сердечно дякуємо всім щедрим Жертводавцям на добродійні цілі, як УВУ, УКУ, НТШ, Народний Дім, Церкву св. Івана Хрестителя, пресовий фонд Америки, а особливо Тим, що занималися тими збірками д-р Дарії Мицюк, д-рові Петрові Богданському, колишнім учням Школи Українознавства та колишнім учням Байротської гімназії.

Глибока дяка численним лікарям в Мовнтенсайд Г. шпиталі за щиру приятельську фахову опіку.

Щире спасибі всій українській пресі в Америці, Канаді, Европі, Австралії за статті, спомини, оголошення про Покійного.

Особлива дяка Філологічній Секції НТШ за уряджения наукової конференції в пошану Покійного, а проф. Василеві Левові і проф. Василеві Стецюкові за виклади.

Хай Всевишній та Милосердний Господь винагородить усіх Вас обильними ласками.

ДРУЖИНА, ДІТИ, ВНУКИ, СЕСТРИ, БРАТИ І РОДИНА

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК У США

ЗВЕРНЕННЯ

до Членів УВАН у США, до Членів і Прихильників Фундації Академії і всіх Прихильників української вільної науки з проханням підтримати діяльність УВАН у США своїми внесками та пожертвами.

Єдиним джерелом фінансування діяльности Української Вільної Академії Наук у США (наукової, видавничої, Музею-Архіву і Бібліотеки — понад 45.000 книжок і понад 200.000 цінних архівних матеріялів), утримання і ремонт власного будинку Академії — є членські внески та пожертви від українських організацій та українського громадянства.

Закінчується 1974 рік і, в зв'язку з цим, дозволяємо собі звернутись до Вас з щирим проханням підтримати діяльність Академії та дальший розвиток української вільної науки своїми внесками та пожертвами.

Щорічний членський внесок членів Академії та членів Фундації її $25.00. Всяка сума пожертви стане у великій пригоді. Академія користується правом податкових пільг (Текс Екземпт).

Сподіваємось і віримо, що Ви відгукнетесь на звернення Академії, підтримайте її діяльність, за що наперед висловлюємо Вам сердечну подяку.

Внески та пожертви просимо надсилати на адресу:

The Ukrainian Academy of Arts and Sciences in the U.S., Inc.
206 West 100th Street New York, N.Y. 10025

УПРАВА УВАН у США
й УПРАВА її ФУНДАЦІЇ

НА ЮВІЛЕЙНИЙ ФОНД
НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ім. ШЕВЧЕНКА в ЗСА
П-СТВО СТЕПАН і НАДІЯ ГРОБЕЛЬСЬКІ
ДЖЕКСОН ГАЙТС, Н. Й.
ЗЛОЖИЛИ СУМУ 100.00 (СТО) ДОЛЯРІВ.
ЗА ЦЕЙ ДАР СКЛАДАЄМО НАШУ ЩИРУ ПОДЯКУ.
УПРАВА НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА
ім. ШЕВЧЕНКА в ЗСА

ПОСТІЙНА
УКРАЇНСЬКА КАРТИННА ҐАЛЕРІЯ
ОЛЬГИ СОНЕВИЦЬКОЇ
в приміщенні тов. „САМОПОМІЧ" у Ню Йорку, 96 Друга Аве.
— 11 ЛІТ ІСНУВАННЯ —
ВЕЛИКИЙ ВИБІР КАРТИН УКРАЇНСЬКИХ МИСТЦІВ
- Нові картини надіслали мистці: Г. МАЗЕПА, М. БЛАГОВІРІВ, Ж. ФЕДУЩАК, Х. ГОЛОВЧАК.
- Нещодавно ґалерія дістала мистецьку копію ікони італійського маляра доби Ренесансу АНДРЕА ДЕЛЬ САРТО.
- Ґалерія відкрита щодня крім неділь і понеділків від 10 до 3 год. дня, а в п'ятниці до 8 год. вечора. Картини на дуже догідні сплати.

В суботу, 15-го лютого 1975-го року
в GRAND BALLROOM
STATLER HILTON HOTEL
7th Avenue & 32nd to 33rd Sts.
New York City, N. Y.
Початок год. 8:30 вечером
Квитки і столи замовляти:
315 East 10th Street New York, N.Y.
Тел.: (212) 477-3084 або (212) 473-3467

СПІЛКА УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ АМЕРИКИ
— влаштовує —
БАЛЬ ДЕБЮТАНТОК СУМА
До дебюту, на Баль Дебютанток СУМА приймається всю Українську Молодь східніх стейтів Америки.

ГРАЄ ОРКЕСТРА п. Б. ГІРНЯКА
- МИСТЕЦЬКА ПРОГРАМА
- ПРЕДСТАВЛЕННЯ ДЕБЮТАНТОК

Зголошення Дебютанток в місцевих Осередках або в Головній Управі СУМА в Ню Йорку.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Членам і Відділам УНСоюзу

Повідомляємо Членів і Відділи УНСоюзу, що з уваги на закінчення року, Головна Канцелярія УНСоюзу мусить замкнути рахунки та здепонувати у банках гроші, одержані від Відділів,

не пізніше, як виолудне 31-го ГРУДНЯ 1974 р.

Гроші, прислані пізніше вже не зможуть бути зачислені на 1974 рік. З уваги на це, закликаємо всіх Членів УНСоюзу заплатити вкладки, платні в цьому місяці, якнайскоріше, а всі Відділи УНСоюзу вислати розчислення і гроші так скоро, щоб вони наспіли до Головної Канцелярії не пізніше, як у ВІВТОРОК, 31-го ГРУДНЯ 1974 року до полудня.

Звертається увагу на те, що Відділи, які спізняться з присилкою вкладок, будуть подані як довжники в річному звіті.

ГОЛОВНА КАНЦЕЛЯРІЯ УНСОЮЗУ

Шановні Секретарі та Організатори УНС!

Членська кампанія 1974 року кінчається з 31-им грудня. Тому аплікації нових членів прийматиме Головна Канцелярія тільки до 31-го грудня 1974 р.

Докладіть всіх старань, щоб виконати свої квоти та вислати аплікації вчасно, щоб вони дійшли до Головної Канцелярії не пізніше, як 31-го грудня 1974.

ГОЛОВНА КАНЦЕЛЯРІЯ УНС

Уже появився друком і продається

ДРУГИЙ ТОМ

АНГЛОМОВНОЇ ЕНЦИКЛОПЕДІЇ УКРАЇНОЗНАВСТВА

приготованої Науковим Товариством ім. Шевченка під головною редакцією проф. Володимира Кубійовича та виданої англійською мовою старанням і коштом Українського Народного Союзу.

Другий том цієї монументальної книги знання про Україну включає розділи: **1. Право; 2. Церква; 3. Наука; 4. Освіта і школи; 5. Бібліотеки, архіви, музеї; 6. Книгодрукування і преса; 7. Мистецтво; 8. Музика і хореографія; 9. Театр і кіно; 10. Народне господарство; 11. Народне здоров'я; 12. Збройні сили; 13. Українці в діяспорі.**

Книга має коло 1,500 сторінок друку, 726 ілюстрацій, 8 кольорових і 22 чорнобілих ілюстраційних таблиць та 6 великих, в повних кольорах, складаних мап України: фізичної, адміністраційної, етнографічних, ґрунтів та ін.

Ціна другого тому виносить $60.00

Рівночасно подається до відома, що перший наклад ПЕРШОГО ТОМУ ЕНЦИКЛОПЕДІЇ (Розділи: Загальні інформації, Фізична географія і природа, Людність, Етнографія, Українська мова, Історія України, Українська культура і Українська література) ВИЧЕРПАНИЙ, але уже появився ДРУГИЙ НАКЛАД. З уваги на величезні кошти друку, ціна ПЕРШОГО ТОМУ встановлена тепер на $45.00.

Для тих, що замовляють обидва томи разом, ціна виносить $94.50

Замовляти можна в Головній Канцелярії УНСоюзу, виповнивши та переславши поданий внизу формуляр, разом з чеком чи поштовим переказом на відповідну суму.

USE THIS COUPON!

To: UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.
81-83 Grand Street, Jersey City, N.J. 07303, U.S.A.

I hereby order Ukraine: A Concise Encyclopaedia

☐ Volume II — $60.00
☐ Volumes I & II — $94.50

Enclosed is (a check, M. O.) for the amount $______
Please sent the book (s) to the following address:

Name

No. Street

City State Zip Code

ПОДВОЇЛИСЯ ЦІНИ Й ПОДВОЇЛИСЯ ВАШІ ЗАРОБІТКИ.
ЧАС ВАМ ПОДВОЇТИ СВОЄ ЖИТТЄВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
в УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ СОЮЗІ!

Двотомник ОМУС-у „Наш Театр" здано до друку

Трентон. — Двотомник Об'єднання Мистців Української Сцени, книгу під назвою „Наш Театр" — „Книга діячів українського театру" — здано в середині місяця листопада 1974 р. до друку у Видавництві „Свобода" в Джерзі Сиґі.

Напередодні здачі до друку в „Черчі", біля Трентону відбулося заключне засідання, під керівництвом голови Видавничої Комісії сотника Юрія Кононева, з участю голови Управи ОМУС-у реж. Володимира Шашаровського, голови Редколеґії д-ра Григора Лужницького та ін. членів Управи і комісій ОМУС-у. Голова Видавничої Комісії сотник Ю. Кононів поінформував, що на видання праці зібрано дотепер біля 10,000 дол. пожертв, у більшості від акторів, при малій співучасті центральних організацій, а потрібно зібрати ще 8,000 дол. Голова Редколеґії д-р Г. Лужницький повідомив про закінчення опрацьовування матеріялів, разом понад 1,300 стор. машинопису, за виключенням „Енциклопедичного словника - довідника працівників українського театрального мистецтва" і споріднених із них мистецтв, працю над яким закінчує ред. Л. Полтава. До кінця листопада ще можна надсилати до Управи ОМУС-у у Філядельфії, голові Управи реж. В. Шашаровському, біографічні відомості та стислі інформації про творчу працю окремих осіб: авторів, драматургів, акторів, режисерів, композиторів, дириґентів, членів балету, театральних декораторів та ін., також працівників кіна й ін. споріднених із театром видів мистецтв.

Двотомник „Наш Театр" охоплює історію українського театру за сто років, без включення періоду большевицького режиму в Україні. Книга буде мати понад 200 фотоілюстрацій та документів. (лп)

Десять хвилин про українську літературу в Детройті

Керівником радіопередачі „Гомін України" є колишній дириґент „Трембіти" і вчитель музики Кирило Цепенда. Як звичайно, у передачі, ви почуєте найновіші вістки з українського суспільного життя, включно із спортом, тобто подіями у спортовому т-ві ім. Черника, а далі музику й народні пісні з платівок. Зрідка К. Цепенда передає теж інтерв'ю з визначними земляками, які прибувають до Детройту.

У листопаді минулого року, за ініціятивою Роми Когут появилися передачі з літературного світу, раз на тиждень — кожна по десять хвилин. Досі відбулися чотири передачі. Після короткого вступу про письменника і його творчість, слідувало мистецьке читання його творів, уривки прози, та поезії. Програму приготовляли і рецитували Рома Когут і Андрій Лятишевський у супроводі дібраної ними обоїма музики. Нелегка це справа дібрати до кожного автора по стилю і читаного матеріялу відповідне музичне тло.

Вибір авторів залежав від добору творів та від музичної ілюстрації. Буває, що праця вимагає більше часу, або годі знайти відповідне музичне тло. Перші чотири автори були: Василь Стефаник („Сон"), Богдан Нижанківський - Бабай (вибір поезій), Богдан Бойчук (вибір поезій) та Юрій Тис („Ренесанс"). Нову ініціятиву прийняли сердечно тим більше, що програма проходила на відповідній мистецькій висоті.

Добре було б поширити ті передачі теж на інші ділянки культури. Наприклад, можна дати характеристику малярської творчости тих мистців, які внедовзі матимуть свої виставки в Детройті, доповісти про творчість українських композиторів, ілюструючи їхні праці уривками творів, осібні передачі присвятити культурним подіям і досягненням наших учених, та багато дечого іншого.

Можливо, що ширше ставлення справи культури зрушить з місця та допоможе Раді для справ культури при СКВУ, якої голова саме закликає у пресі до більшої активности у цьому напрямі.

О. Б.

Д-р Лука Луців:

ОЛЬГА КОБИЛЯНСЬКА

Ціна: $.60

Замовляти:
SVOBODA
81-83 Grand Street
Jersey City, N.J. 07303

Не буде підвишки за оголошення святочних побажань у „Свободі"

Адміністрація „СВОБОДИ" повідомляє, що йдучи назустріч загальним побажанням, вона й в цьому році призначить окремі шпальти збільшеного Різдвяного числа на оголошення традиційних святочних привітів і побажань. Мимо того, що у зв'язку із постійним ростом коштів паперу і друку „Свобода" вже заповіла підвишку цін за оголошення, ця підвишка не відноситиметься до цьогорічних оголошень святочних побажань.

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ:

1 цаль через 1 шпальту	$ 3.00
1 цаль через 2 шпальти	5.00
2 цалі через 2 шпальти	10.00
3 цалі через 2 шпальти	15.00
4 цалі через 2 шпальти	20.00
5 цалів через 2 шпальти	25.00
6 цалів через 2 шпальти	30.00

та в інших розмірах.

Треба сподіватися, що загал нашого Громадянства використає цю нагоду, щоб передати свої традиційні побажання та дати про себе знати своїм рідним, приятелям та знайомим навіть в найдальших закутинах світу, куди навряд чи звичайна пошта занесла б таку вістку. Великий тираж „СВОБОДИ" та відповідний зміст збільшеного святочного числа, надають таким побажанням окремої вартости і значення.

ОГОЛОШЕННЯ ПРИЙМАЄТЬСЯ за старим стилем до 30-го ГРУДНЯ 1974 року

Оголошення будуть поміщені в порядку їхнього приходу, в першому числі ті, що скоріше надішлють свої замовлення.

Зголошення святочних побажань, РАЗОМ З ГРОШЕВОЮ ОПЛАТОЮ, залежно від величини оголошень, надсилати до:

"SVOBODA"
83 Grand Street Jersey City, N.J. 07303

Нова цінна наукова праця

У Відділі Слов'янських Студій Оттавського Університету недавно оборонила свою докторську працю Орися Прокопів з Калґарі. Тема її об'ємистої тези (346 стр.) в українському перекладі звучить: „Українські переклади Шекспірових сонетів". Це, отже, тема з порівняльної стилістики, — детальне обговорення усіх стилістичних засобів, що їх вжили українські перекладачі сонетів Шекспіра. Керівником тези був проф. Константин Біда, а в склад академічного жюрі входили професори: Р. Поллярд, Р. Плетнев, Я. Рудницький, Д. Клейтон та Б. Горелов. Предсідником жюрі був проф. М. Клевер.

Авторка взяла до уваги ряд перекладачів, серед яких находяться майстри мистецького перекладу. Обговорено переклади Івана Франка, Павла Грабовського, Максима Славінського, Святослава Гординського, Святослава Караванського, Василя Онуфрієнка, Дмитра Паламарчука, Остапа Тарнавського, Ігора Костецького, Олега Зуєвського та Яра Славутича. Праця складається з основних чотирьох розділів. Давши історично-літературне тло праці українських поетів над перекладами сонетів англійського майстра, авторка порівняла формальну, логічну та синтаксичну структуру українських перекладів з такою ж структурою англійських оригіналів. У дальшому об'ємистому розділі продискутовано ряд таких реторичних фігур як апострофа, анафора антиметаболя, паралелізм, антитеза гомофонія та інші. Останній розділ присвячений реторичній картинності українських перекладів.

Порівняльно-стилістичний характер праці вимагав доброго знання усіх нюансів мови української, англійської мови доби Шекспіра, та солідної теоретичної підготови. Приємно було почути високу опінію про тезу не тільки членів жюрі-україністів та славістів, але також професорів англійської літератури — знавців літературної спадщини Шекспіра. Одноголосно рекомендовано друкувати тезу.

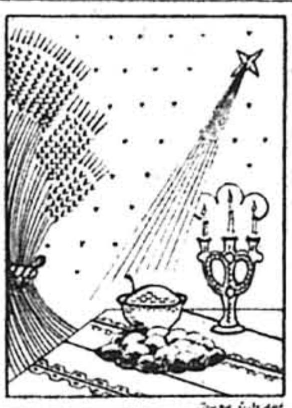
Праця відкриває нову сторінку в історії української шекспіріяни. Починаючи від Миколи Костомарова, а кінчаючи на Рильськім, Важані, Бурґарді і Кочурі та сучасних перекладачах Шекспірових сонетів, що їх згадано вгорі, відносно багато зроблено в українській шекспіріяні. Українська література нараховує понад 80 перекладів Шекспірових трагедій та комедій і сотки перекладів його сонетів. Ввесь цей матеріял вимагає критичного оброблення. Праця Орисі Прокопів, яка вчить в університеті в Калґарі є одною з перших більших студій в ділянці української шекспіріяни, в якій розгорнена надзвичайно цікава і нелегка тема порівняльної українсько-англійської стилістики. Крім цього ця праця написана англійською мовою і вона, якщо появиться друком, найде доступ до всіх шекспірівських колекцій та каталогів. Зайво підкреслювати, що це є одна з важливих доріг, яка вводить українську літературу в енциклопедії, лексикони та книгозбірні заходу.

К. Б.

ПРОВЕДІТЬ СВЯТОЧНО, РОДИННО, ВЕСЕЛО, СПОКІЙНО

РІЗДВЯНІ СВЯТА НА СОЮЗІВЦІ!

Веселих Свят

У вівторок, 31-го грудня 1974 р.

ЗУСТРІЧ НОВОГО РОКУ

з новорічною програмою.

НОВОРІЧНА ВЕЧЕРЯ тільки на замовлення.

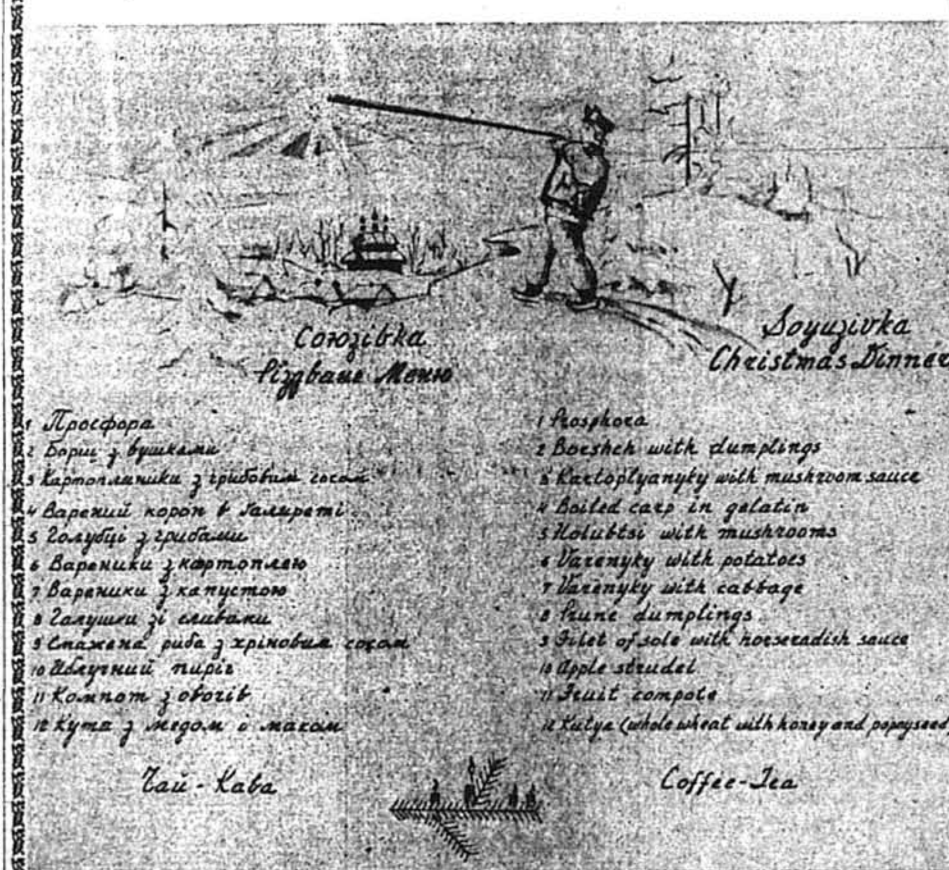
●

У понеділок 6-го січня 1975 р.

СВЯТА ВЕЧЕРЯ

з ТРАДИЦІЙНИМИ 12-ма СТРАВАМИ

Merry Christmas

Замовлення слати:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION ESTATE
Kerhonkson, N.Y. 12446 Tel.: (914) 626-5641

Name ....

Address ....

....

ARKA Company DEPARTMENT STORE
48 E. 7th St.
Tel. GR 3-3550. New York, 10003
КУТЯ, мак, мед, гриби, та все потрібне на свята — висилаємо поштою негайно.

Українське Висилкове Бюро
ROMAN PARCEL SERVICE
141 2nd Ave., New York City
Tel.: (212) 475-7430
бажає Всім своїм Клієнтам
Веселих Свят Різдва Христового і Щасливого Нового Року!
Підприємство буде закрите 25-го грудня, 1974 р., 1, 7 8 і 19-го січня 1975 року.

■ *Real Estate* ■

GEMINI REAL ESTATE Co.
поздоровляє
Всіх Українців з Святом
Різдва Христового і Новим Роком
та бажає всього найкращого
Д-р ВАСИЛЬ ВЕРЕШ
98 — 2nd Ave., New York City
Tel.: (212) 477-6400

У справі купівлі та продажу домів, як також помешкань зголосіться до нас.
JANCEWYCZ-LEPCAN REALTORS
(212) 849-5088
Веч. (212) 847-7075

■ MALE ■

MECHANIC
Experienced on Diesel engine heavy equipment Must have own tools. Work outdoors.
Apply in person:
STANDARD PIPE
Protection Division
Porete Ave. & Belleville Tpke
North Arlington, N.J.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

СУБОТА, 28-го ГРУДНЯ 1974 Р.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Місячні збори Т-ва „Дністер" 361 Відд., о год. 6:30 веч. Проситься всіх членів прибути та вирівняти чл. вкладки. — М. Пізнак, гол., П. Кучма, фін. секр., І. Пригода, кас.

НЕДІЛЯ, 5-го СІЧНЯ 1975 Р.

ТРЕНТОН, Н. Дж, Річні збори Т-ва Запор. Січ 245 Відд. о год. 2-ій по пол. в УНДомі, 479 Jeremiah Avenue Просимо чл. прибути, вислухати звіт управи, а опісля зробити вибір управи на 1975 р. — М. Голінко, гол., М. Мартиненко, секр.

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДИТИНУ.

■ *Funeral Directors* ■

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.
801 Springfield Avenue
IRVINGTON, N.J.
NEWARK, N.J.
ESsex 5-5555

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами
в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568

ТАРЗАН, Ч. 7229. Суддя Бранд стріляє Серіну

Я почув досить, щоб переконатися, що Серіна і суддя Бранд є тими спільниками, які очолюють банду браконьєрів! Шкода, що тут нема Тарзана, щоб підтвердив цей факт!

Тікай, Серіно, тікай!!!

Твої втечі від мене кінчаються назавжди, моя кохана!!

Трах!! Трах!!